

دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه

سلامت آوای

نشریه آوای سلامت / هفته نامه انجمن علمی دانشجویی بهداشت عمومی

دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه / شماره بیست و پنجم

مادران باردار و مراقبت های وی در زمان کرونا

کدام گروه ها بیشتر از همه در معرض خطر بیماری کرونا ویروس قرار دارند؟

پیر شدن، داشتن یک بیماری زمینه ای و احتمالاً مرد بودن، همه خطر مرگ ناشی از عفونت با ویروس را افزایش می دهد. مأمور سازمان بهداشت جهانی در چین دریافت که ۷۸٪ موارد گزارش شده از ۲۰ فوریه در افراد ۶۹ تا ۹۰ ساله بوده است.

بیمار یا سالم

تفاوت زن و مرد در میزان تلفات و شاید در بروز گزارش شده، ممکن است ناشی از تفاوت در سلامت زمینه ای باشد. افراد مبتلا به بیماری از قبیل موجود به احتمال زیاد از Covid-19 به طور جدی بیمار می شوند و مردان نیز از ابتلا به بیماری های مزمن مانند بیماری های قلبی و عروقی شیوع بالاتری دارند.

در اولین مطالعه بزرگ درباره تأثیر بیماری زمینه ای، محققان در چین ۱،۵۹۰ بیمار از سراسر کشور را که دارای بیماری نایب شده آزمایشگاهی بودند، مورد تجزیه و تحلیل قرار دادند. آنها محاسبه کردند که چگونه بیماری قلبی - وجود بیماری ها - بر خطر پذیرش در مراقبت های ویژه، قرار گرفتن در دستگاه تنفس یا مرگ می گذارد.

محققان پس از در نظر گرفتن سن و وضعیت سیگار کشیدن، متوجه شدند که ۲۹۹ بیمار دارای حداقل یک بیماری اضافی (از جمله بیماری های قلبی عروقی، دیابت، هیپرتنشن، بیماری انسداد مزمن ریه، بیماری مزمن کلیه و سرطان) ۷۹ مورد داشتند. هفته گذشته در مقاله ای ارسال شده به medRxiv، یک سایت از پیش چاپ که تحقیقات را ارسال می کند، پیش از بررسی همسالان، احتمال بیشتری برای مراقبت های شدید یا یک دستگاه تنفس یا هر دو یا در حال مرگ وجود دارد. ۱۳۰ یا دو یا چند بیماری اضافی ۲،۵ برابر خطر هر یک از این نتایج را داشت.

این با آنچه در مورد سایر ویروس های تنفسی شناخته شده است مطابقت دارد. افراد مبتلا به همخوانی منفرد که به آنفلوآنزای مرغی مبتلا می شوند (۳،۴) (H۷N۹) برابر بیشتر از بیماران مبتلا به آنفلوآنزای سالم به غیر از افراد سالم و سالم نیاز دارند که به دستگاه های تهویه مطبوع و سایر مراقبت های شدید نیاز دارند. SARS و MERS، که همچنین ناشی از coronavirus هستند، در بیماران با بیماری های اساسی نیز شدیدتر هستند.

دریافتند که سرطان خطر ابتلا به ۳،۵ برابر، COPD برابر و دیابت و فشار خون بالا را در حدود ۶٪ افزایش می دهد. از آنجا که غیرممکن است کسی دچار بیماری زمینه ای (خصوصاً دیابت و فشار خون بالا) شود اما آن را نمی داند. آخرین رقم احتمالاً دست کم گرفتن است.

عوارض همخوانی خطر ابتلا به بیماری Covid-19 را نیز افزایش می دهد. تجزیه و تحلیل CDC در چین از ۴۴،۶۷۲ بیمار نشان داد که میزان مرگ و میر در بیمارانی که هیچ وضعیت سلامتی دیگری گزارش نکردند ۰،۹٪ بود، ۱۰/۵٪ برای مبتلایان به بیماری قلبی عروقی، ۷/۳٪ برای مبتلایان به دیابت، ۶/۶٪ برای مبتلایان به بیماریهای مزمن تنفسی مانند COPD، ۰/۱۶٪ برای مبتلایان به فشار خون بالا و ۵/۱۶٪ برای مبتلایان به سرطان.

بیماری زمینه ای ممکن است دوره Covid-19 را تغییر دهد. در طول اوج بیماری همه گیر در ووهان، ۳۷ نفر از ۲۳۰ بیمار دیابت به دلیل نارسایی کلیه در بیمارستان ریمن دریافت کردند. حتی اگر هیچکدام به اندازه کافی بیمار نبودند که نیاز به مراقبت های ویژه یا یک دستگاه تهویه مکانیکی داشته باشند، شش نفر از آنها به دلیل مرگ و میر بسیار بالا ۱۶ درصد فوت کردند. محققان Remin گزارش دادند، با این همه عجیب، هیچ یک از این شش نفر در اثر پنومونی درگذشتند.

ادامه / صفحه ۲

پیک دوم کرونا در پاییز

شناسنامه

صاحب امتیاز:

دکتر ادريس بذرافشان (رئيس دانشكده بهداشت)

مدیر مسئول:

زهره زاده احمد (مدیر گروه بهداشت عمومی)

سردبیر: فاطمه کمالی (دبیر انجمن علمی)

سرپرست هیئت تحریریه:

زینب حسن زاده (عضو شورای مرکزی انجمن علمی)

هیئت تحریریه:

فاطمه در سنکار، فائزه عجمی، مهلا محمدیان

تماس داشته اند، حتی اگر بدون علامت هستند باید تست انجام شود. مادر بارداریکه تست کرونا مثبت دارند و بدون علامت هستند باید حداقل ۱۴ روز تحت نظر در منزل باشند.

۵) هیچ شواهدی مبنی بر عدم مصرف استروئیدها جهت تسریع بلوغ ریه نوزاد نارس (در سن بارداری کمتر از ۳۴ هفته) در هنگام ابتلا مادر به کرونا وجود ندارد. با این وجود هنگام تجویز استروئیدها مشاوره نوزادان ضروری است.

۶) استفاده از مینیزیم سولفات در حین بارداری و ابتلا مادر به کرونا منعی ندارد.

۷) مادران باردار پس از بهبودی از بیماری کرونا باید هر ماه دوبار سونوگرافی شوند، چون جنین در معرض محدودیت رشد داخل رحمی هستند.

۸) تاکنون شواهدی مبنی بر ریسک انتقال کرونا در زایمان واژینال نسبت به سزارین وجود ندارد اما به دلیل طولانی تر بودن مراحل زایمان واژینال ممکن است در انتقال عفونت دخیل باشد. توصیه ها مبنی بر این است که اگر مادری با درد های زایمانی مراجعه کرد به وی اجازه زایمان واژینال داده شود در مرحله دوم که نیاز به همکاری مادر و تنفس عمیق جود دارد برای حفاظت پرسنل باید از ماسک برای مادر استفاده شود.

۹) بیماری کرونا نباید اندیکاسیون القای زایمان و انجام سزارین باشد. هر مادر باردار باید جداگانه مورد بررسی قرار گیرد و زمان و نحوه زایمان مادر باید با توجه به شرایط وی (وضعیت بیماری، سن بارداری و شرایط جنین) باشد.

۱۰) شوک سبتیک، هایپوکسمی، نارسایی حاد ارگانها، محدودیت رشد جنین و دیسترس جنینی از اندیکاسیون های ختم بارداری در هنگام بیماری کرونا میباشد.

۱۱) مادران باردار مبتلا به فرم شدید بیماری باید به یک مرکز مجهز به بخش مراقبتهای ویژه نوزادان منتقل شوند.

طی گزارش منتشر شده در تاریخ ۲۶ مارس ۲۰۲۰، در مطالعه ای ۳۳ مادر باردار مبتلا به COVID-19 در ووهان چین مورد بررسی قرار گرفتند. پس از زایمان و بررسی نوزادان مشخص شد که ۳ نوزاد بدو تولد مبتلا به کرونا ویروس بوده اند. (تقریباً ۹٪).

پژوهشگران نتایج خود را در (JAMA pediatrics) منتشر کردند و همچنین یادآور شدند به دلیل کنترل و پیشگیری دقیق احتمال انتقال حین زایمان مطرح نیست.

علی رغم اینکه مطالعات تاکنون بر عدم احتمال انتقال داخل رحمی بیماری کرونا تاکید داشتند با توجه به گزارش فوق و چندین گزارشی که از مادران و نوزادان داخل کشور مبنی مثبت بودن تست نوزاد پس از تولد بدن تماس با مادر منتشر شده است، رعایت احتیاطات استاندارد منطقی و ضروری به نظر میرسد.

اجماع متخصصان چینی درباره پیشگیری و کنترل ویروس کورونا

در دوران پری ناتال و نئوناتال تا کنون دست کم دو مورد نوزاد با تشخیص COVID-19 در چین گزارش شده است. به دلیل سیستم ایمنی نابالغ نوزادان و امکان انتقال عمودی از مادر به نوزاد، نوزادان به عنوان یک گروه در خطر بالای ابتلا به این بیماری در نظر گرفته شده اند.

از آنجایی که این دو مورد از انتقال عمودی گزارش شده اند، انتقال از مادر به نوزاد را نمی توان رد کرد. برای کاهش خطر انتقال، بستن بند ناف با تأخیر (DCC) توصیه نمی گردد. همچنین ارتباط بین مادر و نوزاد توصیه نمی شود. مادران مبتلا به COVID-19 نباید به نوزاد خود شیر دهند.

بخش نوزادان در بیمارستان باید به سه زیربخش انتقالی، قرنطینه و عمومی تقسیم شود. همچنین پزشکان و پرستارانی که از مادران و نوزادان مشکوک به COVID-19 مراقبت می کنند، باید دارای تجهیزات حفاظتی مناسب باشند.

تصویر برداری در مادران باردار

ترجیحاً وقت دهی برای تصویر برداری مادران باردار در ساعات مشخص و جدا از سایر بیماران انجام شود.

با عنایت به نقش تشخیصی سی تی اسکن (افزایش سرعت عمل در بررسی تشخیصی) و کمک به تسریع شروع اقدامات درمانی در مادران باردار، در موارد لازم، Low dose HRCT در هر سن بارداری با تنظیمات دستگاه می تواند انجام گردد. (پروتکل تنظیم سیستم پیوست است)

مادران باردار و مراقبت های وی در زمان کرونا

افراد باردار در مقایسه با افرادی که باردار نیستند در معرض خطر ابتلا به سایر ویروس های تنفسی هستند و خطر ابتلا به بیماری شدید را دارند.

همچنین میدانیم که افراد باردار در بدن خود تغییراتی ایجاد میکنند که ممکن است خطر برخی از عفونتها را افزایش دهد. مسافت اجتماعی را رعایت کنید

۱) از افراد که بیمار هستند یا در معرض ویروس قرار دارند خود داری کنید.

۲) در خانه بمانید یا حداقل ۶ فوت از افرادی در بیرون از منزل فاصله بگیرید. دستان خود را بشوید

دستان خود را حداقل به مدت ۲۰ ثانیه با آب و صابون بشوید. اگر آب و صابون در دسترس نیست از یک ضدعفونی کننده دستی با الکل حداقل ۶۰ درصد استفاده کنید.

سرفه و عطسه خود را بپوشانید
سرفه و عطسه های خود را با یک دستمال بپوشانید. دستمال را درون سطل آشغال انداخته سپس دستان خود را بشوید یا سرفه را با آرنج خود بزنید.

خطرات مربوط به بارداری و نوزاد

در دوران بارداری انتقال ویروس از مادر به کودک بعید است اما پس از تولد امکان انتقال عفونت وجود دارد.

* تعداد کمی از مشکلات دیگر، مانند زایمان زود رس در نوزاد متولد شده برای مادران COVID-19 مثبت در اواخر بارداری گزارش شده با این حال نمیدانیم از مشکلات مربوط به این ویروس بوده یا خیر.

* مراقبتهای قبل و بعد از زایمان در طول همه گیری ویروس به دلیل COVID-19 مراقبتهای اضطراری خود را به تعویق نیندازید و در زمان مقرر به مراکز مراجعه کنید همچنین میتوانیم با توجه به نظر مراقب سلامت خود و همچنین وضعیتتان از طریق تلفن قرارهای ملاقات خود را تغییر دهید.

در رابطه با برنامه واکسیناسیون خود باید واکسنهای پیشنهادی خود را ادامه دهید.

افراد باردار و والدین که از کودکان خرد سال مراقبت میکنند ممکن است به دلیل بیماری همه گیر COVID-19 استرس بیشتری را تجربه کنند لذا در صورت افسردگی قبل و بعد زایمان در اسرع به پزشک معالج خود مراجعه کنید.

کرونا ویروس در مادران باردار

۱) شیوع بیماری COVID-19 در زنان باردار مشابه سلیر افراد است ولی به دلیل تغییر در سیستم ایمنی قلبی و عروقی و تنفسی در بارداری احتمال ابتلا به فرم شدید بیماری بالاتر است.

۲) روش های پیشگیری، ارزیابی، تشخیص و درمان مادران باردار باید مشابه افراد غیر باردار باشد.

۳) احتمال انتقال بیماری از مادر به جنین و همچنین ریسک آسیبهای احتمالی در جنین و نوزادان متولد شده از این مادران مشخص نیست.

۴) در مادران بارداری که طی ۱۴ روز گذشته با فرد مبتلا به ویروس کرونا

پیک دوم کرونا در پاییز

یک موج در یک همه گیری به دوره ای از رشد گسترش بیماری گفته میشود که پس از کاهش کلی بیماری رخ میدهد.

به عبارت دیگر، وقتی گسترش بیماری به نوعی در حال کاهش باشد و ناگهان حجم بیماری افزایش پیدا کند موج جدیدی از بیماری اتفاق افتاده است.

هم اکنون برخی از کارشناسان و اپیدمیولوژیست ها معتقدند موج دوم شیوع بیماری کرونا رخ خواهد داد ولی زمان دقیق و بزرگی آن به درستی قابل تعیین نیست زیرا این موضوع تحت تاثیر عوامل مختلف است.

بیماری هایی نظیر کووید ۱۹ رفتار های فصلی دارند؛ لذا انتظار میرود در فصل بعدی سرما این بیماری را مجدد تجربه کنیم.

کرونا ویروس در موج اول خود شدیداً افراد را تحت تاثیر قرار داد زیرا هیچگونه مصونیتی در برابر آن وجود نداشت؛ اما احتمالاً در موج دوم خود به علت ایجاد مصونیت نسبی همانند آنفولانزا عمل کرده و در الگوی تکرار سالانه قرار بگیرد.

اگر در پاییز پیک بعدی کرونا بروز کند و جهش ژنتیکی عمده ای به سمت خشونت نداشته باشد دیگر با شرایطی که تا کنون داشتیم مواجه نخواهیم شد و با کرونایی آرام تر روبه رو خواهیم شد؛ زیرا وقتی ویروس در طبیعت بچرخد ایمنی را بالاتر می برد و تاثیر رفتار ویروس به سمت آرام تر شدن پیش می رود.

یکی از دغدغه های مسئولان وزارت بهداشت در کنترل و مهار ویروس کرونا در کشور مصادف شدن با موج تازه ای از آنفولانزا است؛ زیرا آنطور که وزارت بهداشت پیشبینی کرده است امسال با پیک آنفولانزا مواجه میشویم.

با توجه به شیوع کرونا و احتمال همزیستی با آنفولانزا باید به فکر تدابیری باشیم زیرا شدت آنفولانزا کمتر از کووید ۱۹ نیست و اگر قرار باشد پیک آنفولانزا در پاییز آغاز شود و بیماری کرونا ادامه داشته باشد میتوان حدس زد امسال پاییز و زمستان سختی را در بحث بیماری های ویروسی خواهیم داشت.

راهکارهایی برای ادامه روند مواجهه با شیوع کرونا

مهمترین توصیه رعایت بهداشت فردی و فاصله گذاری اجتماعی است که همچنان به عنوان مهمترین ابزار برای کنترل این ویروس است.

تقویت نظام مراقبت بیماری و کادر درمان برای پیشگیری از بروز موج دوم گسترده

تقویت مشارکت جامعه در رعایت مسائل بهداشتی

تقویت نقش دانشگاه ها و موسسات تحقیقاتی در تصمیم سازی

پیگیری سیاست تولید واکسن و زرو واکسن

تامین عادلانه و بهینه نیازهای درمانی و مراقبتی برای همه شهروندان

کرونا از مادر باردار به جنین منتقل می شود؟

دکتر سارا مختار جراح و متخصص زنان و زایمان، فلوشیپ ناباروری و عضو تیم تخصصی مرکز درمان ناباروری ابن سینا: اگرچه تاکنون مطالعات گسترده و جامع درباره عوارض این ویروس انجام نشده است، اما با اتکا به شواهد و مطالعات محدود موجود می توان گفت که ابتلا به این ویروس خطر سقط جنین را افزایش نمی دهد. همچنین، ارتباط مستقیمی بین ابتلا به ویروس کرونا و زایمان زودرس نیز گزارش نشده است.

برخی فکر می کنند بارداری خطر ابتلا به بیماری کووید ۱۹ را افزایش می دهد یا ابتلا به ویروس کرونا در دوران بارداری موجب تشدید علائم و عوارض این بیماری می شود. اما هیچ گونه شواهدی در تأیید این فرضیه ها وجود ندارد. یعنی بر اساس شواهد و مطالعات موجود، باردار بودن خطر ابتلا به کرونا را افزایش نمی دهد، اما از آنجا که فرد باردار برای مراقبت های بارداری باید چندین بار به مراکز بهداشتی و درمانی مراجعه کند و اگر دچار عوارض بارداری شود، این رفت و آمدها بیشتر می شود، خانم باردار نسبت به افراد دیگر بیشتر در معرض ابتلا به کرونا قرار می گیرد.

همچنین، اگر خانمی در دوران بارداری به این بیماری مبتلا شود، علائمش شدیدتر یا وخیم تر از یک خانم غیرباردار در همان سن و شرایط جسمی نخواهد بود.

با توجه به جدید و ناشناخته بودن این ویروس تاکنون تنها چند مطالعه و گزارش های موردی محدود در این زمینه منتشر شده است که بر ایند آنها خطر انتقال بیماری از مادر به نوزاد را بسیار کم نشان می دهد.

البته گزارش هایی از ابتلای چند نوزاد به این ویروس هم منتشر شده که مشخص نیست این ابتلا پس از زایمان بوده است یا پیش از آن و در دوره جنینی. اما در مجموع، تاکنون آمارها نشان دهنده خطر کم ابتلای جنین به این ویروس از مادر مبتلا بوده است.

کرونا و بارداری و شیردهی بر اساس توصیه های سازمان بهداشت جهانی

با توجه به شیوع کرونا و تقابل شرایط گوناگون با این بیماری، به برخی از توصیه های سازمان بهداشت جهانی در خصوص زنان باردار و شیرده می پردازیم. از مهمترین سوالاتی که در مقالات سازمان بهداشت جهانی در این رابطه آمده عبارتند از:

آیا افراد مبتلا به COVID-19 می توانند به نوزاد خود شیر بدهند؟
بله. زنان مبتلا به COVID-19 در صورت تمایل می توانند به نوزاد خود شیر بدهند. آنها باید:

بهداشت تنفس را هنگام تغذیه تمرین کنند، در صورت وجود ماسک بپوشند.

دست ها را قبل و بعد از لمس کردن کودک بشویند.

مرتبا سطحی که لمس کرده اند را تمیز و ضد عفونی کنند.

آیا ویروس ۱۹- COVID می تواند از مادر به جنین منتقل شود؟

ما هنوز نمی دانیم که آیا یک زن باردار مبتلا به COVID-19 می تواند ویروس را در دوران بارداری یا زایمان به جنین یا کودک خود منتقل کند. تا به امروز، ویروس در نمونه های مایع آمنیوتیک یا شیر مادر یافت نشده است.

